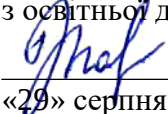

Заклад вищої освіти
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

КАФЕДРА ТУРИЗМУ, ДОКУМЕНТНИХ ТА МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з освітньої діяльності

 Оксана КОЛЯДА
«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.2 Історія туризму
(шифр і назва навчальної дисципліни)
освітня програма «Туризм»
(назва освітньої програми)
освітнього рівня перший (бакалаврський)
(назва освітнього рівня)
галузь знань 24 Сфера обслуговування
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальність(ності) 242 Туризм
(шифр і назва спеціальності(тей))

Інститут філології та масових комунікацій

Обсяг, кредитів: 4

Форма підсумкового контролю: іспит

Київ – 2024 рік

Робоча програма Історія туризму

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів освіти за галуззю знань 24 Сфера обслуговування, спеціальністю 242 Туризм.

«29» серпня 2024 року. 25 с.

Розробник: Палієнко С.В., к.і.н., доцент кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інституту філології та масових комунікацій

Викладач: Палієнко С.В., к.і.н., доцент кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інституту філології та масових комунікацій

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри туризму, документних та міжкультурних комунікацій Інституту філології та масових комунікацій

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

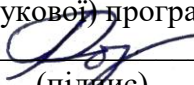

(підпис)

Людмила ТАНСЬКА
(прізвище та ініціали)

«29» серпня 2024 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної / наукової) програми (керівником робочої групи) Освітньо-професійна програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування. Кваліфікація: бакалавр з туризму, протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми (керівник робочої групи)

(підпис)

Антоніна КОРОТЄЄВА
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028
Дата засідання кафедри / циклової комісії	29.08.2024 р.			
№ протоколу	Протокол № 1			
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою: :
<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=5808>.

Робочу програму перевірено

«29» серпня 2024 р.

Заступник директора

Інституту філології та масових комунікацій Каріна ШЕКІР

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1. Анотація дисципліни.....	8
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	9
4.2.1. Тематичний план.....	9
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	11
4.3. Форми організації занять.....	12
4.3.1. Теми практичних занять.....	12
4.3.2. Картка самостійної роботи.....	12
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	13
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	13
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	13
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	13
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	14
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.....	15
6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру.....	16
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	17
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	17
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	18
6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти	18
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку).....	19
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	20
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю.....	20
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	22
7.3. Рекомендована література.....	25
7.4. Інформаційні ресурси.....	25
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	25

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній / освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 5 кредити ЄКТС	Галузь знань 24 Сфера обслуговування (шифр і назва)	Вид дисципліни обов'язкова (загальноуніверситетська, обов'язкова чи за вибором здобувача освіти)	
Загальний обсяг годин – 150 годин	Спеціальність 242 Туризм (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціалізація (назва)	Цикл підготовки професійний (загальний чи професійний)	
Змістових модулів – немає			
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи – 5	Освітній / освітньо-професійний ступінь: бакалавр	Лекції	
		22 год	4 год
Практичні, семінарські			
30 год		8 год	
Лабораторні			
год		год	
Самостійна робота			
98год		138 год	
Індивідуальні завдання: год			
Вид семестрового контролю: іспит			
Відсоток аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 36,6% для заочної форми здобуття освіти – 10%			

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми здобуття освіти.

Аудиторне навантаження заочної форми здобуття освіти становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми здобуття освіти.

Здобувачі освіти заочної форми здобуття освіти мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи, заплановані програмою дисципліни, і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). під час сесії для заочної форми здобуття освіти проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми для здобуття ними всіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розкрити джерела туризму в історії культури, прослідкувавши динаміку розвитку подорожей, їх мету, завдання і соціокультурні наслідки.

Завдання:

- розглянути історію туризму у зв'язку з певним типом культури, виявивши особливості мотивації подорожей;
- дати характеристики людині, що подорожує, у різних культурах;
- прослідкувати зміни в географії туризму у різні періоди історії;
- виявити об'єктивні передумови і причини становлення організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку;
- розкрити особливості українського туризму, його історію та особливості розвитку на всіх етапах,
- проаналізувати сучасний стан українського туризму;
- показати географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання), та деталізувати їх.

Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- основні поняття і методи дослідження історії світового туризму;
- особливості розвитку подорожей і туризму в різні історичні епохи;
- географію сучасного міжнародного туризму, головні тенденції і перспективи його розвитку; сучасний стан розвитку туризму в Україні

вміти:

- проводити дослідження з метою виявлення об'єктивних передумов розвитку туризму,
- виявляти тенденції і національну специфіку особливостей розвитку туризму;
- аналізувати зміни в географії туризму у різні періоди історії;
- характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1. Мандрівництво як прообраз туризму

Тема 1. Вступ до курсу «Історія туризму».

Тема 2. Подорожі у Стародавньому світі.

Тема 3. Подорожі в епоху Середньовіччя.

Тема 4. Подорожі в Новий час.

Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток туризму

Тема 5. Зародження і розвиток туризму в світі в XIX – пер. пол. XX ст.

Тема 6. Розвиток туризму в світі в другій половині XX ст.

Тема 7. Розвиток туризму в світі в XXI ст.

Тема 8. Історія інклюзивного туризму.

Тема 9. Розвиток готельної справи на території України.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні: «Географія туризму», «Геополітика», «Основи туризмознавства», «Готельно-ресторанний бізнес», «Організація туристичної діяльності».

Міжпредметні зв'язки: «Туристичне краєзнавство», «Туристичне країнознавство», «Ринок туристичних послуг», «Міжнародний туризм», «Туристсько-рекреаційні комплекси світу», «Активний туризм і безпека туристичної діяльності», «Інклюзивний та соціально-реабілітаційний туризм», «Спеціалізований туризм (винно-гастрономічний туризм)», «Спеціалізований туризм (спортивний)».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контро лю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Змістовий модуль 1 Мандрівництво як прообраз туризму															
Тема 1. Вступ до курсу «Історія туризму»	2	2						2	2						ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 2. Подорожі у Стародавньому світі	4	4						4						4	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 3. Подорожі в епоху Середньовіччя	23	4		2			17	23						23	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 4. Подорожі в Новий час	32	4					28	32						32	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Разом за змістовим модулем 1	61	14		2			45	71	2					57	
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток туризму															
Тема 5. Зародження і розвиток туризму в ХІХ – пер. пол. ХХ ст.	31	2		6			23	31						31	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК

														Під.К
Тема 6. Розвиток туризму в др. пол. XX ст.	23	2		8			13	23					23	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 7. Розвиток туризму в ХХІ ст.	29	2		10			17	29	2		4		23	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 8. Історія інклюзивного туризму	4	2		2				4			2		2	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Тема 9. Розвиток готельної справи на території України	2			2				2					2	ТК МК Реф. СР ІЗ ПК Під.К
Разом за змістовим модулем 2	89	8		16			53	89	2		8		79	
Усього годин	150	22		30			98	150	4		8		136	

ТК – тестовий контроль; МК – модульний контроль; Реф. – реферат; СР - самостійна робота; ІЗ – індивідуальні завдання; ПК – поточний контроль; Під.К – підсумковий контроль.

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни: Історія туризму

Разом: 150 год, лекції – 20 год, практичні заняття – 18 год, самостійна робота – 112 год,
підсумковий контроль – 2 год.

Заняття	Тема	Самостійна робота, кількість балів
Змістовний модуль 1. Мандрівництво як прообраз туризму		
Лекція 1	Вступ до курсу «Історія туризму»	
Лекція 2	Подорожі в Стародавньому світі (1 частина)	
Лекція 3	Подорожі в Стародавньому світі (2 частина)	
Лекція 4	Подорожі в епоху середньовіччя	
Лекція 5	Географічні відкриття в епоху пізнього середньовіччя	
Лекція 6	Географічні відкриття в Новий час (1 частина)	
Лекція 7	Географічні відкриття в Новий час (2 частина)	
Практичне 1	Мандрівництво в Україні як прообраз туризму (VII–XVIII ст.)	4
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток туризму		
Лекція 8	Зародження і розвиток туризму в світі в XIX – першій половині XX ст.	
Практичне 2	Історичні і соціально-економічні передумови виникнення туризму	4
Практичне 3	Розвиток туризму на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій в XIX – на початку XX ст.	4
Практичне 4	Розвиток туризму в Радянській Україні та на Західноукраїнських землях у складі Польщі в 1920-ті–30-ті рр.	4
Лекція 9	Розвиток туризму в світі в другій половині XX ст.	
Практичне 5	Розвиток туризму в Радянській Україні в 1950-ті – 60-ті рр.	4
Практичне 6	Розвиток туризму в Радянській Україні в 1970-ті – 80-ті рр.	4
Лекція 10	Розвиток туризму в світі в XXI ст.	
Практичне 7	Розвиток туризму в сучасній Україні	4
Практичне 8	Спеціалізований туризм в Україні та його перспективи	4
Практичне 9	Розвиток готельної справи на території України	4
Лекція 11	Історія інклюзивного туризму	
Практичне 10	Історія інклюзивного туризму в Україні	4
Практичне 11	Історія спортивного туризму та альпінізму в Україні	4
Практичне 12	Видатні мандрівники-українці	4
Практичне 13	Сучасні міжнародні туристські організації	4
Практичне 14	Міждержавне співробітництво в сфері туризму	4
Практичне 15	Український туризм в світовому контексті	4
Види поточного контролю	Іспит	40
Всього:		100

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Мандрівництво як прообраз туризму		2
Практичне 1	Мандрівництво в Україні як прообраз туризму (VII–XVIII ст.)	2
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток туризму		28
Практичне 2	Історичні і соціально-економічні передумови виникнення туризму	2
Практичне 3	Розвиток туризму на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій у XIX – на початку XX ст.	2
Практичне 4	Розвиток туризму в Радянській Україні та на Західноукраїнських землях у складі Польщі в 1920-ті–30-ті рр.	2
Практичне 5	Розвиток туризму в Радянській Україні в 1950-ті – 60-ті рр.	2
Практичне 6	Розвиток туризму в Радянській Україні в 1970-ті – 80-ті рр.	2
Практичне 7	Розвиток туризму в сучасній Україні	2
Практичне 8	Спеціалізований туризм в Україні та його перспективи	2
Практичне 9	Розвиток готельної справи на території України	2
Практичне 10	Історія інклюзивного туризму в Україні	2
Практичне 11	Історія спортивного туризму та альпінізму в Україні	2
Практичне 12	Видатні мандрівники-українці	2
Практичне 13	Сучасні міжнародні туристські організації	2
Практичне 14	Міждержавне співробітництво в сфері туризму	2
Практичне 15	Український туризм в світовому контексті	2
Всього	:	30

4.3.2. Карта самостійної роботи здобувача освіти

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Мандрівництво як прообраз туризму			
Географічні відкриття в епоху пізнього середньовіччя	Самостійна робота здобувача освіти	7	1-2
Географічні відкриття в Новий час	Самостійна робота здобувача освіти	8	3-4
Всього: 45 год	Всього: 15 балів		
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток туризму			
Розвиток туризму в світі в другій половині XX ст.	Самостійна робота здобувача освіти	7	5-6
Розвиток туризму в світі на початку XXI ст.	Самостійна робота здобувача освіти	8	7-8
Всього: 53 год	Всього: 15 балів		
Разом: 98 год	Разом: 30 балів		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. Пояснення
2. Розповідь
3. Бесіда
4. Лекція
5. Презентація
6. Самостійна робота
7. Індивідуальні завдання

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.
2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.
3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка.
4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається із двох модулів.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- комплексні іспити;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- командні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю
I. Обов'язкові	
1.1. Відвідування лекцій	Не передбач.
1.2. Відвідування практичних занять	Не передбач.
1.3. Робота на практичному занятті	7
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи	30
1.5. Виконання модульної роботи	
1.6. Виконання ІНДЗ	
Разом: 93	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 60	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100	
II. Додаткові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання	
2.1. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10
2.2. Підготовка конкурсної наукової роботи з будь-якої теми курсу	10
2.5. Участь у науковій студентській конференції	10
Разом: 25	
Максимальна кількість балів за додаткові види роботи: 30	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	відмінно	5	A	відмінно
45 – 53	добре	4	BC	добре
36 – 44	задовільно	3	DE	задовільно
21 – 35	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 20		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.4. Оцінка за залік: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	відмінно	5	A	відмінно
30 – 35	добре	4	BC	добре
24 – 29	задовільно	3	DE	задовільно
14 – 23	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 13		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	відмінно	5	зараховано	A	відмінно
82 – 89	добре	4		B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4		C	добре
64 – 74	задовільно	3		D	задовільно
60 – 63	задовільно	3		E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	не зараховано	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2		F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.6. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування та самостійна робота								Разом	Іспит	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	не більше	не більше	не більше
9	9	9	9	9	9	9	9	70	30	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Історія туризму як наука: предмет, завдання.
2. Основні поняття та методи історії туризму.
3. Періодизація історії туризму.
4. Подорожі як форма міжкультурних комунікацій. Культурна дифузія.
5. Передумови виникнення і розвитку туризму.
6. Подорожі в епоху первісності.
7. Географія давніх подорожей.
8. Туризм в епоху античності.
9. Види туризму, що існували в Давній Греції.
10. Основні маршрути подорожей міфічних героїв-мандрівників.
11. Найвідоміші мандрівники Давньої Греції.
12. Східний похід Александра Македонського; морська подорож Неарха; інші подорожі епохи елінізму.
13. Розвиток масової індустрії туризму в Давньому Римі.
14. Особливості середньовічної культури.
15. Паломництво як культурний феномен.
16. Історія хрестових походів.
17. Морські подорожі в епоху Середньовіччя.
18. Географічні уявлення в епоху Відродження.
19. Об'єктивні причини Великих географічних відкриттів.
20. Відкриття Америки. Христофор Колумб та його проєкт.
21. Подорожі Васко да Гами і Фернандо Магеллана.
22. Географічні знання арабських купців.
23. Досягнення китайців у галузі географічних відкриттів.
24. Соціально-економічні передумови становлення масового туризму.
25. Відродження традицій курортного лікування. Відмітні риси подорожей.
26. Промислова революція і нові темпи європейського життя. «Транспортна революція».
27. Розвиток гостинності в Західній Європі та Америці. Виникнення ресторанів.
28. Історико-географічні причини виникнення туризму в Англії.
29. Томас Кук: священик, меценат, підприємець. Розвиток туріндустрії Кука.
30. Розвиток туристського бізнесу в Європі. Нові концепції туризму.
31. Виникнення і функціонування міжнародних організацій з туризму в довоєнні часи.
32. Роль ООН у розвитку світового туризму.
33. Діяльність Всесвітньої туристської організації.
34. Основні положення Хартії туризму та Кодексу туриста.
35. Роль міжнародних туристських організацій у розвитку співробітництва у сфері туризму.
36. Розвиток молодіжного туризму у XX ст.
37. Основні напрями паломницького туризму у XX ст.
38. Значення геополітичного становища для формування туристських потоків.
39. Вплив туризму на соціокультурне середовище.
40. Вплив загальносвітових процесів на стан сучасного туризму.
41. Стан туристської індустрії на початку XXI ст.
42. Екскурсійна діяльність і туризм у перші роки радянської влади.
43. Дитячий туризм у колишньому СРСР.
44. Державна політика управління розвитком туризму в СРСР.
45. Туристські організації СРСР.
46. Курортна справа в СРСР.

47. Самодіяльний туризм у СРСР.
48. Основні досягнення радянської системи туризму.
49. Розвиток іноземного туризму в СРСР.
50. Основні проблеми радянської системи туризму.
51. Внесок українців у географічні дослідження земної кулі.
52. Виникнення в Україні перших туристських організацій.
53. Рекреаційне освоєння Криму.
54. Створення централізованої системи управління туризмом. Туристсько-екскурсійна справа і краєзнавчий рух у Радянській Україні в період “українізації” (1923–1933 рр.).
55. Відновлення туристсько-екскурсійної діяльності наприкінці 40-х – на початку 50-х років.
56. Удосконалення системи організації та управління туризмом у 50–60-ті роки.
57. Піднесення міжнародного туризму в Україні.
58. Сучасний стан розвитку туризму в Україні.
59. Правові засади туристичної діяльності в Україні.
60. Активізація міжнародної туристської діяльності України як складової зовнішньоекономічної діяльності.
61. Історія світового інклюзивного туризму.
62. Історія інклюзивного туризму в Україні.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни на платформі Інтернет-підтримки дистанційного навчання Moodle.
3. Контрольні питання з курсу.
4. Індивідуальні завдання для проведення поточного модульного контролю з дисципліни.
5. Мультимедійні презентації з курсу.

7.1. Для інклюзивного навчання:

Застосування диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю.

Диференційоване викладання передбачає створення навчального середовища та організацію освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити успішне опановування дисципліни здобувачами освіти з різними освітніми потребами (з порушеннями психофізичного розвитку, з обдарованістю, з різних культур).

Основоположним принципом диференційованого викладання є застосування різноманітних форм організації освітнього процесу. Їх використання допомагає педагогам врахувати в освітньому процесі такі студентські відмінності:

рівень підготовленості – через коригування темпу навчання та рівня складності матеріалу;

індивідуальні стилі навчання – через організацію численних видів діяльності, щоб здобувачі освіти мали змогу отримувати та опрацьовувати інформацію в різний спосіб, на різних рівнях;

інтереси – спираючись на схильності, зацікавлення та бажання самого здобувача освіти опанувати певну тему чи виробити певне вміння.

Виходячи з цих положень, можна окреслити три підходи до диференціації викладання:

- 1) адаптація змісту, процесу та продукту навчальної діяльності;
- 2) варіювання вимог щодо ступеня виконання завдань здобувачами освіти на окремому заняття або впродовж вивчення ширшої теми;
- 3) застосовування широкого спектру форм і методів організації навчальної діяльності; та виокремити чотири фактори, що забезпечують диференційоване викладання: а) зосередження на головних поняттях, ідеях та вміннях у кожній темі навчальної дисципліни; б) урахування індивідуальних відмінностей здобувача освіти; в) поєднання оцінювання та викладання; г) постійна адаптація, модифікація змісту, процесу (методів і форм) та продукту навчальної діяльності.

Про диференційоване викладання можна говорити як про підхід, який демонструє: прийняття викладачем різноманітності студентського колективу (різні рівні базових і поточних знань здобувачів освіти, їхня підготовленість, навчальні інтереси, індивідуальні стилі навчання); навички педагога щодо організації процесу навчання здобувачів освіти з різними навчальними можливостями в умовах однієї академічної групи; прагнення викладача просувати здобувачів освіти на більш високий рівень, забезпечуючи їм особистий успіх та надаючи необхідну підтримку і допомогу.

Методичне забезпечення для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами

1. Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни на платформі Інтернет-підтримки дистанційного та відкритого навчання Moodle.
2. Адаптовані контрольні питання з курсу.
3. Адаптовані індивідуальні завдання для проведення поточного модульного контролю з дисципліни.
4. Адаптовані мультимедійні презентації з курсу.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Автомобільний туризм – вид спортивного туризму; подолання туристських маршрутів на автомобілях. Головна особливість А.Т. – можливість добиратися до початку категорійної частини маршруту і повертатися назад своїм ходом. Це обумовлює рух дорогами загального користування і велику загальну протяжність маршруту. Складність автомобільних походів визначається в залежності від включення до їх маршрутів класифікованих ділянок або ділянок, аналогічних їм за характером, кількістю перешкод, технічною складністю їх подолання. Нормативна протяжність походу складається із протяжності класифікованих ділянок, що включені до маршруту, та додаткової протяжності, до якої входять ділянки доріг без перешкод або ділянки, складність яких характеризується більш низькою категорією ніж класифікована ділянка.

Активний туризм (англ. active tourism) – 1. такий, який при подоланні туристських маршрутів використовує активні засоби пересування та подолання перешкод (пішки, на велосипедах, байдарках, лижах, мотоциклах, вітрильних катамаранах тощо). Це форма подорожей за маршрутами невисоких категорій складності, переважно в слабозміненому природному середовищі, з використанням активних способів пересування. За змістом цей вид туризму близький до існуючого спортивного туризму, але ґрунтується на маршрутах некласифікованих або невисоких категорій складності і не дає учасникам можливості отримувати спортивні розряди і звання. Маршрути А.Т. мають незначну протяжність і

тривалість, меншу, ніж встановлені для спортивних туристських походів; 2. в міжнародному туризмі – приїзд іноземних туристів в країну, які оплачуючи товари і послуги, забезпечують находження валюти в бюджет країни, що приймає, й активізує її платіжний баланс.

Аналіз туристичного ринку – оцінка потенційних обсягів продажів на ринку тих або інших туристичних послуг.

Анімаційна програма – комплекс заходів спортивного та розважального характеру, що входять до сфери рекреаційних і духовних інтересів туриста та розробляються для проведення ним вільного часу.

База відпочинку – об'єкт розміщення сезонного функціонування, розташований у рекреаційній зоні, з забезпеченням умов для відпочинку з мінімальними зручностями в регламентованому режимі.

База даних клієнтів – банк інформації про відвідувачів. Запис зазвичай проводиться під час продажу. Банк даних може й надалі використовуватися для отримання різних типів довідок.

Бунгало – невеликий туристичний готель (будівля, зазвичай побудована з легких матеріалів на березі моря, часто пропонується в тропічних та південних країнах).

Велосередний туризм – вид спортивного туризму, в якому головним або єдиним засобом пересування туристів-спортсменів є велосипед. В.Т. має свої переваги у порівнянні з іншими видами туризму. Велосипед дає можливість із досить значною швидкістю долати великі відстані, ознайомитися під час туристської подорожі з кількома географічними районами, відвідати цікаві об'єкти, розташовані один від одного на значній відстані. Місця, якими важко пересуватися на велосипеді, велотуристи долають пішки і відображають це у своїх звітах..

Виїзний туризм – подорожі осіб, які постійно проживають у певній країні, в іншу країну.

Внутрішній туризм – це поїздки відвідувачів - резидентів за межі свого звичайного середовища, але в межах своєї країни (подорожі в межах України осіб, які постійно проживають в Україні).

Внутрішній турист – відвідувач-резидент, який здійснює поїздку в межах своєї країни, але за межі свого звичайного середовища (особа, яка подорожує в межах України і постійно проживає в Україні).

Гірський притулок – об'єкт розміщення, розташований у віддаленій гірській місцевості на туристичному маршруті з активними способами пересування, призначений для короткочасного перебування та відпочинку.

Гостинність – повага до гостя та щирість при частуванні. Стала характерною рисою слов'янського народу.

Дитячий оздоровчий комплекс – об'єкт розміщення, що забезпечує у регламентованому режимі надання комплексу послуг розміщення, харчування, оздоровлення та відпочинку для дітей.

Дитячий табір – об'єкт розміщення сезонного характеру з регламентованим режимом відпочинку та оздоровлення дітей, як правило, на канікулах.

Зарубіжний (виїзний) туризм – це поїздки осіб-резидентів країни (регіону), які здійснюють перебування в місцях, що знаходяться за межами їхньої країни.

Індивідуальний плановий туризм – комплексна послуга, що налається за власною програмою з нестандартними пакетами обслуговування (індивідуальний тур завжди дорожчий, ніж груповий).

Індивідуальний тур (An individual round) – тур із певним набором туристичних послуг, замовлений клієнтом (або невеликою групою), включаючи розміщення, харчування, трансфер, екскурсійну та розважальну програми.

Наметовий табір – об'єкт, що має умови для розміщення у наметах та для активного відпочинку на природі.

Обов'язки туриста – під час здійснення подорожі, включаючи транзит, турист зобов'язаний: дотримуватися законодавства країни (місця) тимчасового перебування, поважати її соціальний устрій, звичаї, традиції, релігійні вірування; зберігати навколишнє природне середовище, дбайливо ставитися до пам'яток природи, історії й культури в країні (місці) тимчасового перебування; дотримуватися правил в'їзду в країну (місце) тимчасового перебування, виїзду із країни (місця) тимчасового перебування й перебування там, а також у країнах транзитного проїзду; дотримуватися під час подорожі правил особистої безпеки.

Організатор туру (tour organizer) – приватна особа або турагент, або нетуристична організація, що комплектує групу туристів для участі в турі, запропонованому туроператором. Зазвичай, організатору тура або його представнику надається право безкоштовної участі в даному турі.

Організаційна культура – система цінностей і переконань, що дає співробітникам уявлення про організацію, а також визначає норми і правила їхньої поведінки в ній.

Організований туризм – поїздка, організована туристичними фірмами за стандартним або спеціально розробленим особисто туристом (групою туристів) маршрутом.

Маршрутний туризм (від фр. *marche* – хід, рух і *route* – шлях) – проходження маршрутів спортивних туристських походів з визначених видів спортивного туризму – пішохідного, лижного, гірського, водного, велосипедного, автомото, спелеологічного та вітрильного. Допускається також комбінація кількох видів спортивного туризму в одному поході. На сьогоднішній день спортивний туризм в Україні є видом спорту, який включено до Єдиної спортивної класифікації України, із притаманними спорту званнями та спортивними розрядами – від масових юнацьких розрядів до звання «Майстер спорту». М.Т. і надалі залишається основою спортивного туризму, хоча відбувся значний відтік туристів-спортсменів в туризм змагальний.

Пансіонат — об'єкт розміщення оздоровчого напрямку, розташований у позаміській або рекреаційній зоні, призначений для тривалого перебування з регламентованим режимом відпочинку та харчування. Пансіонати призначені для тривалого відпочинку від 10 до 20 днів і оздоровлення дорослих і батьків з дітьми. Відпочинок у пансіонаті регламентується розпорядком дня. Місткість пансіонатів – 500-1000 місць. Для кращої організації відпочинку в структурі пансіонату передбачають виділення житлових груп на 200-250 осіб. Для розміщення контингенту відпочиваючих використовують спальні на 1, 2 і 3 ліжко-місця та двокімнатні житлові номери на 4 і 5 ліжко-місць. Харчування організовують в їдальнях, додатково передбачаються буфета, бари. У пансіонатах, в яких до 50% загальної кількості відпочиваючих діти, обов'язковим є наявність умов для організації дитячого відпочинку. Зокрема передбачаються ігрові майданчики для дітей, приміщення для роботи з дітьми, гральні автомати, бібліотека з читальним залом тощо. Пансіонати розраховані на широке коло відпочиваючих різного віку, статі, соціального статусу.

Похід – пересування організованої групи туристів певним маршрутом з визначеною метою і в установленому порядку.

Похід вихідного дня – похід одноденний або такий, що передбачає організацію одного-двох нічлігів, який, зазвичай, здійснюваний у вихідні дні. У переважній більшості випадків П.В.Д. організовуються з метою оздоровлення та активного відпочинку учасників. Крім того, вони можуть переслідувати навчальні та тренувальні цілі.

Трансфер – перевезення туриста, і його багажу з вокзалу (залізничного, морського, авіаційного) до готелю або назад в пунктах його зупинки за маршрутом. Трансфер індивідуальних туристів виконується легковою машиною або мікроавтобусом, а трансфер групових туристів - автобусами.

Тур – поїздка за певним маршрутом, в певний строк, з певним комплексом послуг (перевезення, розміщення, харчування тощо). Розрізняється індивідуальна та групова подорож.

Туризм – діяльність осіб, які здійснюють поїздки та перебувають у місцях, що знаходяться за межами їхнього звичайного середовища на термін від 24 годин до одного року, з будь-якою метою, але без здійснення діяльності, що оплачується з джерел, які знаходяться у місці відвідання.

Туризм в'їзний – подорожі в межах України осіб, які не проживають постійно в Україні.

Туризм виїзний – подорожі осіб, які постійно проживають в Україні, в іншу країну.

Турист – особа, яка здійснює подорож Україною або іншими країнами з незабороненою законом країни перебування метою на термін від 24 годин до одного року без здійснення будь-якої оплачуваної діяльності та із зобов'язанням залишити країну або місце перебування в зазначений термін.

Туристична діяльність – туроператорська й турагентська діяльність, а також інша діяльність з організації подорожей.

Туристична послуга – економічне благо, спожите туристом і виражене в результаті виконання відповідним виконавцем договору відшкодованих послуг із перевезення, розміщення, харчування, екскурсійного та іншого обслуговування туриста.

Самодіяльний туризм – різновид туризму, який виділяється за такою систематизаційною ознакою як ступінь організованості (організований та неорганізований); форма неорганізованого туризму, де туристські послуги та потреби забезпечуються на основі самодіяльності туристів. При цьому, туристи самі обирають маршрути, спосіб пересування, забезпечують собі харчування, нічліг і місце відпочинку. Спортивний С.Т. можна вважати одним з вітчизняних гуманітарних досягнень ХХ ст. Масовий характер, високоетичні (пізнавальні, оздоровчі, виховні) ролі в суспільстві відносять цю діяльність до безумовних досягнень епохи Радянського Союзу. Спортивний туризм в СРСР, будучи в основному самодіяльним, відрізнявся масовістю саме через його самоорганізований характер.

7.3 Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: підручник. Х. : ХНАМГ, 2010. 294 с.
2. Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 200 с.
3. Доценко А.І. Основи заповідної справи : навч. посібник. К. : Університет «Україна», 2022.
4. Доценко А.І. Туристичне країнознавство : навч. посібник. К. : Університет «Україна», 2022.
5. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні : навч. посіб. К., 2002. 195 с.
6. Федорченко В.К., Костюкова О.М., Дьорова Т.А., Олексійко М.М. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посібник. К. : Кондор, 2004. 166 с.
7. Устименко Л.М., Афанасьєв І.Ю. Історія туризму : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2005. 320 с.

ДОДАТКОВА

1. Соціалізація молоді з особливими освітніми потребами: кращі практики : методичний посібник. К. : Університет «Україна», 2020. 128 с.
2. Теоретико-методологічні засади та технології інклюзії у ЗВО. Досвід Університету «Україна» : кол. моногр. / П. М. Таланчук, М. С. Чайковський та ін. : за наук. ред. П. М. Таланчука. К. : Університет «Україна», 2018. 418 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. Всесвітня туристська організація – <https://www.unwto.org/>
2. Музейний простір України – www.ukrmuseum.org.ua.
3. Офіційний сайт Всеукраїнського проекту «7 чудес України» – www.7chudes.in.ua.
4. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму – <http://www.tourism.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України – <http://www.mfa.gov.ua/>.
6. Національна туристична організація України – <https://nto.ua/>.
7. Горова Д. Найкрутіші українські дослідники та мандрівники минулого. URL: <https://lowcost.ua/best-ukrainian-travelers/>.
8. Горова Д. Софія Яблонська. Українські тревелоги 30х років і фото з подорожі довкола світу! URL: <https://lowcost.ua/sofia-yablonska/>.
9. Зарубіна А., Сіра Е., Демчук, Л. Особливості туризму в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 41. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/8270>.
10. Палієнко С.В. Вітчизняні дослідження з історії туризму: джерелознавчий аспект. 2025.
11. Свинко Й.М. Видатний український мореплавець початку XIX століття (до 240-річчя від дня народження Юрія Лисянського) // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер.: Географія. 2013. № 2. С. 10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPUg_2013_2_4.
12. Туризм під час війни. Як галузь виживає та готується до відновлення. URL: <https://hub.kyivstar.ua/news/turyzm-pid-chas-vijny-yak-galuz-vyzhyvaye-ta-gotuyetsya-do-vidnovlennya/>.

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Кафедральна дошка для проєктора	Ноутбук, проєктор
Практичне заняття	Кафедральна дошка для проєктора	Ноутбук, проєктор